

Lovforslag nr. L 12

Folketinget 2013-14

Fremsat den 2. oktober 2013 af Justitsministeren (Morten Bødskov)

Forslag

til

Lov om ændring af forældelsesloven

(Forældelse af udestående selskabsindskud)

§ 1

I forældelsesloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1063 af 28. august 2013, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 2 indsættes i *kapitel 2*:

»§ 2 a. For fordringer, som støttes på skriftlig aftale om indskud i et selskab, regnes forældelsesfristen tidligst fra det tidspunkt, hvor selskabet beslutter at indkalde indskuddet. Uanset 1. pkt. regnes forældelsesfristen dog senest fra 10 år efter begyndelsestidspunktet i henhold til § 2.«

2. I § 3, *stk. 3*, indsættes efter nr. 2 som nyt nummer:

»3) 10 år efter begyndelsestidspunktet i henhold til § 2 a for fordringer, som støttes på skriftlig aftale om indskud i et selskab.«

Nr. 3 bliver herefter nr. 4.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2014.

Stk. 2. Loven finder tillige anvendelse på fordringer, der er stiftet før lovens ikrafttræden, medmindre forældelse efter de hidtil gældende regler er indtrådt før lovens ikrafttræden.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning
2. Gældende ret i hovedtræk
3. Justitsministeriets overvejelser
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer mv.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

1.1. Formålet med lovforslaget er at indføre en særlig ordning for forældelse af udestående selskabsindskud, der endnu ikke er indkaldt.

Udestående kapital i aktie- og anpartsselskaber og udestående indskud i kommanditselskaber er som udgangspunkt undergivet forældelseslovens almindelige forældelsesfrist på 3 år kombineret med en absolut frist på 10 år. De gældende regler indebærer dermed, at udestående selskabsindskud som udgangspunkt forældes efter 3 år, hvis forældelse ikke forinden er afbrudt.

Forældelsesfristen begynder at løbe på det tidligste tidspunkt, hvor det udestående selskabsindskud kan kræves indbetalt, dvs. i praksis allerede ved selskabets stiftelse eller ved en efterfølgende kapitalforhøjelse med tillæg af en eventuel påkravsfrist.

Som konsekvens heraf er selskaber med udestående selskabsindskud – dvs. hvor indskuddet helt eller delvist ikke er krævet indbetalt – løbende hvert 3. år nødt til at sørge for at afbryde forældelsen. Hvis en selskabsdeltager ikke frivilligt vil medvirke hertil, kan sagsanlæg være nødvendigt.

Denne retsstilling er ud fra et selskabsretligt synspunkt uhensigtsmæssig, idet hensynet til selskabets kreditorer og formålet med reglerne om udskudt indbetaling taler imod en så kort forældelsesfrist. Endvidere påfører retstilstanden selskaber med udestående selskabsindskud en unødvendig byrde.

1.2. Det foreslås på den baggrund at ændre forældelsesloven, således at begyndelsestidspunktet for forældelsesfristen i forhold til krav på indbetaling af udestående selskabsindskud tidligst regnes fra det tidspunkt, hvor selskabet beslutter at indkalde indskuddet. Forældelsesfristen kan dog højst udskydes i op til 10 år regnet fra forfaldstidspunktet (dvs. i praksis fra selskabets stiftelse eller en efterfølgende kapitalforhøjelse), så længe der ikke er truffet beslutning om at

indkalde det udestående selskabsindskud. Hermed sikres det, at kravene ikke kan løbe i det uendelige.

Med lovforslaget gøres samtidig op med den usikkerhed, der hidtil i et vist omfang har knyttet sig til spørgsmålet om forældelse af bl.a. kommanditisters resthæftelse.

2. Gældende ret i hovedtræk

2.1. De almindelige regler om forældelse fremgår af forældelsesloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1063 af 28. august 2013. Forældelsesloven er udarbejdet på grundlag af Forældelsesudvalgets betænkning nr. 1460/2005 om revision af forældelseslovgivningen.

Med forældelsesloven blev der bl.a. indført en almindelig forældelsesfrist på 3 år, der suspenderes ved utilregnelig uvidenhed om fordringen eller skyldneren, kombineret med en absolut frist på 10 år (dog 30 år ved personskaade bortset fra erhvervssygdom og ved miljøskade). Herudover blev der indført særlige forældelsesfrister og tillægsfrister for visse fordringer, herunder fordringer der hviler på et særligt retsgrundlag.

Efter lovens § 30, stk. 1, 2. pkt., gjaldt der en overgangsperiode på 3 år, hvor forældelse kun indtrådte, hvis dette tillige fulgte af de hidtidige regler. Fra og med den 1. januar 2011 har alene forældelseslovens regler fundet anvendelse.

2.2. Forældelsesloven finder anvendelse på fordringer på penge eller andre ydelser, medmindre andet følger af særlige bestemmelser om forældelse i anden lov, jf. lovens § 1.

Der har i den juridiske litteratur været udtrykt usikkerhed om spørgsmålet om forældelse i forhold til udestående selskabsindskud, herunder om et sådant indskud er en fordring omfattet af forældelsesloven. Justitsministeriet finder i den forbindelse, at et selskabs krav på indskud må anses for omfattet af forældelsesloven, idet indskuddet må anses som en fordring. Et selskabs krav på betaling af indskud, der i aftalen er fikseret til et bestemt beløb, fremstår således umiddelbart som et krav på en pengeydelse. Dertil kommer, at det udtrykkeligt fremgår af bemærkningerne til forslag til forældelseslovens § 3, stk. 1, jf. Folketingstidende 2006-07, Tillæg A, s. 5614 f., at et selskabs krav på betaling af indskud vil være omfattet af den 3-årige forældelsesfrist, der gælder efter lovens § 3, stk. 1.

Forældelsesfristen for udestående indskud i selskaber er således som udgangspunkt 3 år regnet fra det tidligste tidspunkt, til hvilket kapitalejerens eller kommanditistens pligt til betaling af indskud i givet fald kan aktualiseres, jf. forældelseslovens § 3. Det kan dog anføres, at hvis der for kravet er udstedt et gældsbevis – dvs. en i hovedsagen ubetinget, ensidig skriftlig erklæring, der fikserer kravets størrelse, uanset om erklæringen benævnes ”gældsbevis” – er forældelsesfristen 10 år, jf. forældelseslovens § 5, stk. 1, nr. 1.

Efter forældelseslovens § 2, stk. 1, regnes forældelsesfristerne fra det tidligste tidspunkt, til hvilket fordringshaveren kunne kræve at få fordringen opfyldt, medmindre andet følger af andre bestemmelser.

I tilfælde, hvor ydelsespligten forudsætter påkrav eller opsigelse fra fordringshaverens side, løber fristen fra det tidligste tidspunkt, til hvilket ydelsespligten kunne aktualiseres, og ikke først fra det tidspunkt, hvor skyldneren – efter påkrav eller opsigelse – har pligt til at erlægge ydelsen (handlingstidspunktet). Skal ydelsen erlægges straks efter påkrav, regnes fristen således fra det tidligst mulige tidspunkt for påkravets fremsættelse.

Er der indrømmet skyldneren løbedage eller i øvrigt en frist, inden for hvilken betaling anses for rettidig, skal forældelsesfristen først regnes fra betalingsfristens udløb, jf. forældelseslovens § 2, stk. 2.

2.3. Efter selskabslovens § 33, som trådte i kraft den 1. marts 2011, er det muligt at lade en del af den tegnede selskabskapital i et aktie- eller anpartsselskab udestå, således at kun en mindre del af selskabets kapital skal indbetales ved stiftelsen eller kapitalforhøjelsen, mens den resterende del først skal indbetales på anfordring fra selskabets centrale ledelsesorgan og indtil da udgør en personlig fordring på aktionæren eller anpartshaveren. Efter selskabslovens § 33, stk. 2, kan ikke-indbetalt selskabskapital af kapitalselskabets centrale ledelsesorgan kræves indbetalt på anfordring. Fristen for betaling er mindst 2 uger. Der kan i vedtægterne fastsættes et længere varsel, der dog ikke kan overstige 4 uger.

Det følger af forældelseslovens § 2, stk. 1 og 2, at forældelsesfristen for udestående selskabskapital i et aktie- eller anpartsselskab – afhængig af, om selskabet i vedtægterne har fraveget selskabslovens minimumfrist på 2 uger – begynder at løbe mellem 2 og 4 uger efter stiftelsen af selskabet eller kapitalforhøjelsen, idet forældelsesfristen begynder at løbe fra den tidligst mulige sidste rettidige betalingsdag, som et påkrav fra fordringshaveren ville kunne føre til.

For så vidt angår kommanditselskaber – der ikke er omfattet af selskabslovens regler – begynder forældelsesfristen at løbe på det tidligste tidspunkt, til hvilket kommanditistens pligt til betaling af resthæftelsen i givet fald kan aktualiseres. Forældelsesfristens begyndelsestidspunkt afhænger således af stiftelsesaftalens udformning. Hvis stiftelsesaftalen ikke indeholder tidsmæssige begrænsninger i, fra hvilket tidspunkt resthæftelsen vil kunne kræves betalt, vil forældelsesfristen begynde at løbe fra stiftelsesaftalens indgåelse.

2.4. Efter forældelseslovens § 15 afbrydes forældelsen, når skyldneren over for fordringshaveren udtrykkeligt eller ved sin handlemåde erkender sin forpligtelse.

Det beror på en konkret vurdering, om en kapitalejer (aktionær eller anpartshaver) eller en kommanditist ved sin handlemåde har erkendt forpligtelsen til efter påkrav at betale indskud i et selskab og dermed afbrudt forældelsen. Det af-

gørende er, om fordringshaveren (selskabet) på grund af skyldnerens (kapitalejerens henholdsvis kommanditistens) adfærd med føje har fået den opfattelse, at der ikke er tvist om kravet, således at der ikke er rimelig anledning for selskabet til at anlægge sag, jf. herved forældelseslovens § 16.

3. Justitsministeriets overvejelser

3.1. Spørgsmålet om forældelse af selskabsretlige fordringer blev særskilt overvejet af Forældelsesudvalget.

Forældelsesudvalget fandt, at selskabsretlige fordringer i videst muligt omfang bør være omfattet af den almindelige ordning om forældelse. Udvalget henviste i den forbindelse til det generelle ønske om at undgå for mange særregler, samt det forhold at det kan være vanskeligt at afgrænse selskabsretlige fordringer fra andre fordringer.

I relation til et selskabs krav på betaling af indskud var Forældelsesudvalget opmærksom på, at det kan anføres, at hensynet til selskabets kreditorer taler for en længere forældelsesfrist, end hvad der følger af den almindelige ordning. Udvalget fandt dog, at hensynet til deltagerne – navnlig ved selskaber med mange deltagere – talte for at fastholde de almindelige regler. Efter en samlet vurdering fandt udvalget herefter ikke tilstrækkeligt grundlag for at foreslå en særregel. Hensynet til selskabets kreditorer måtte desuden i tilstrækkelig grad anses for tilgodeset gennem suspensionsreglen.

3.2. Spørgsmålet om forældelse af selskabers krav på udestående indskud er en del af en mere generel problemstilling med hensyn til forældelse af fordringer, der kan kræves betalt efter påkrav, men i praksis jævnlige først vil blive krævet betalt på et væsentligt senere tidspunkt. Forældelsesloven tager som udgangspunkt ikke særligt hensyn til sådanne tilfælde, og udgangspunktet er således, at forældelsen vil begynde at løbe på det tidligste tidspunkt, til hvilket betalingsforpligtelsen ville kunne aktualiseres. Særregler findes dog for kassekreditter og indlån i pengeinstitutter, jf. forældelseslovens § 6, stk. 2, og § 7.

Forældelsesudvalget forholdt sig udtrykkeligt til denne problemstilling for så vidt angår gældsbreve uden aftalt forfaldstidspunkt. Udvalget anførte, at spørgsmålet stort set kun har betydning ved gældsbreve mellem private, og at forældelse i disse tilfælde sjældent gøres gældende. På denne baggrund konkluderede udvalget, at der ikke var behov for en særregel om forældelsesfristens begyndelsestidspunkt for sådanne gældsbreve.

Forældelsesudvalget ses ikke at have forholdt sig til forældelsesfristens begyndelsestidspunkt i forhold til selskabets krav på indskud til trods for, at dette spørgsmål har fået en væsentlig større betydning med en 3-årig forældelsesfrist end med den 20-årige forældelsesfrist, der gjaldt efter Danske lov 5-14-4, herunder formentlig også i forhold til forældelse af de nævnte selskabskrav.

3.3. Som anført ovenfor under pkt. 2.2 kan der i forbindelse med stiftelsen af et selskab udstedes et gældsbrev for selskabets krav på betaling af indskud, således at den 10-årige forældelsesfrist i forældelseslovens § 5, stk. 1, nr. 1, finder anvendelse. Et selskab, der ud fra det forventede finansieringsbehov ikke forventer at ville indkalde udestående indskud inden for de første 3 år efter stiftelsen eller en kapitalforhøjelse, har således mulighed for at indrette sig således, at selskabets krav på betaling af indskud først forældes efter 10 år (fra stiftelsen eller kapitalforhøjelsen).

Den nuværende retsstilling indebærer imidlertid, at selskaber, der ønsker at lade indskud udestå i mere end 3 år, enten er nødt til at tage skridt til at afbryde forældelse af kravet på udestående indskud hvert 3. år, eller at der udstedes et gældsbrev for selskabets krav på betaling af indskud. Hvis der tages skridt til at afbryde forældelsen, skal dette i givet fald ske over for hver enkelt selskabsdeltager, og vil en selskabsdeltager ikke frivilligt medvirke til at afbryde forældelse (ved at erkende sin betalingsforpligtelse), kan det være nødvendigt for selskabet at anlægge retssag mod den pågældende for at afbryde forældelsen.

Erhvervsstyrelsen under Erhvervs- og Vækstministeriet har over for Justitsministeriet anført, at en 3-årig forældelse regnet fra tegningen af kapital er uhensigtsmæssig ud fra et selskabsretligt synspunkt, idet hensynet til kreditorerne og formålet med reglerne om udskudt indbetaling taler imod en så kort forældelsesfrist.

3.4. Justitsministeriet finder på denne baggrund, at der er grundlag for at indføre en særlig regel om forældelse for så vidt angår selskabers krav på betaling af udestående selskabsindskud, der ikke er indkaldt.

Ved udformningen af en sådan regel har Justitsministeriet på den ene side lagt vægt på, at spørgsmålet om forældelsesfristens længde ved sådanne krav blev overvejet særskilt af Forældelsesudvalget, og at der i den forbindelse blev foretaget en afvejning af de relevante hensyn, herunder hensynet til selskabets kreditorer. Endvidere har Justitsministeriet lagt vægt på hensynet til at undgå for mange særregler, der fraviger forældelseslovens almindelige ordning.

Justitsministeriet har på den anden side lagt vægt på, at spørgsmålet om forældelsesfristens begyndelsestidspunkt ved sådanne krav ikke ses at have været særskilt overvejet i forarbejderne til forældelsesloven, selv om loven indebar en væsentlig forkortelse af forældelsesfristens længde (fra 20 år til 3 år). Endvidere har Justitsministeriet lagt vægt på, at vægtige praktiske hensyn taler for, at det ikke skal være nødvendigt hvert 3. år fra stiftelsen eller kapitalforhøjelsen at afbryde forældelsen af krav på betaling af selskabsindskud, som det efter omstændighederne i praksis normalt først bliver aktuelt at kræve indbetalt efter væsentligt længere tid.

Efter Justitsministeriets opfattelse bør en særlig regel om forældelse af selskabers krav på betaling af indskud omfatte

både aktie- og anpartsselskaber, der reguleres af selskabsloven, og andre selskaber, der kan have udestående kapital, herunder kommanditselskaber.

Justitsministeriet har overvejet, om en sådan regel bør basere sig på en udvidelse af reglerne om afbrydelse af forældelse. Efter Justitsministeriets opfattelse vil dette imidlertid ikke være en hensigtsmæssig løsning på problemstillingen. Forældelsesloven indebar den grundlæggende ændring i forhold til hidtidige forældelsesregler, at afbrydelse af forældelse uden skyldnerens medvirken fremover ikke skulle kunne ske ved påmindelse, men kun ved at skyldneren erkender forpligtelsen, eller ved at foretage retslige skridt mod skyldneren med henblik på at erhverve dom. Justitsministeriet finder, at en udvidelse af mulighederne for at afbryde forældelsen vil kunne skabe usikkerhed om retstilstanden i forhold til dette væsentlige spørgsmål, og ministeriet anser på denne baggrund ikke dette som en mulig model og løsning på problemstillingen om forældelse af ikke-indkaldt udestående selskabsindskud.

3.5. Justitsministeriet har i stedet fundet, at en sådan særlig regel om forældelse i forhold til udestående selskabsindskud bør foretages ved at udskyde forældelsesfristens begyndelsestidspunkt. Justitsministeriet har i den forbindelse overvejet nogle forskellige modeller herfor.

En model, hvor forældelsesfristens begyndelsestidspunkt udskydes til det tidspunkt, hvor kravet om betaling af indskud aktualiseres gennem en beslutning fra selskabets side, ville indebære, at der i princippet kunne gå 20, 30 eller 40 år, før forældelsesfristen overhovedet begynder at løbe, hvilket imidlertid dels i sig selv ville være meget vidtgående i forhold til kapitalejeren eller kommanditisten, som bl.a. kan være en privat, ikke-erhvervsdrivende investor, dels stå i modsætning til, at der med forældelsesloven generelt er sket en væsentlig forkortelse af forældelsesfristerne.

En anden model, hvor forældelsesfristen forlænges til 10 år, ville på den ene side være en væsentlig forlængelse i forhold til den almindelige forældelsesfrist på 3 år og ville dermed ligeledes være byrdefuld for kapitalejeren eller kommanditisten. På den anden side ville en forældelsesfrist på 10 år være væsentlig kortere end den forældelsesfrist på 20 år, som gjaldt før forældelsesloven i det omfang, der måtte være tale om en forældelig fordring. Desuden fører de gældende regler allerede til en 10-årig forældelsesfrist, hvis der udstedes et gældsbrev for fordringen, jf. herved forældelseslovens § 5, stk. 1, nr. 1.

Med en 10-årig forældelsesfrist ville det stadig være nødvendigt at sørge for at afbryde forældelsen (inden 10 år), hvis der ikke inden da er truffet beslutning om indbetaling af indskuddet, men dette ville være væsentligt mindre byrdefuldt for selskabet end at skulle sørge for at afbryde forældelse af kravet hvert 3. år.

En generel forlængelse af forældelsesfristen til 10 år ville imidlertid også betyde, at der i de tilfælde, hvor indskuddet

blev indkaldt kort tid efter kapitalejerens eller kommanditistens tegning af kapital, ville gælde en unødvendig lang forældelsesfrist. Hvis indskuddet f.eks. blev indkaldt 2 år efter tegningen, ville forældelse i givet fald først indtræde 8 år efter indkaldelsen.

3.6. De uheldige konsekvenser af en ubegrænset udskydelse af begyndelsestidspunktet for forældelsen henholdsvis en forlængelse af forældelsesfristens længde kan efter Justitsministeriets opfattelse undgås ved at indføre en model, der kombinerer en regel om udskydelse af forældelsesfristens begyndelsestidspunkt til det tidspunkt, hvor udestående kapital indkaldes, med en regel om, at forældelsesfristens begyndelsestidspunkt dog maksimalt kan udskydes 10 år i forhold til forældelseslovens almindelige regler. Hermed tilgodeses både hensynet til, at ikke-indbetalt kapital ikke bør forældes allerede efter 3 år, og hensynet til, at forældelseslovens almindelige regler, herunder den 3-årige almindelige forældelse, bør finde anvendelse fra det tidspunkt, hvor kapitalen indkaldes. Samtidig fastlægges en øvre grænse for, hvor lang tid en fordring på udestående selskabsindskud kan henstå, uden at selskabet tager skridt til at afbryde forældelse.

Sammenfattende foreslås det, at begyndelsestidspunktet for forældelsesfristen for selskabers krav på indskud udskydes til det tidspunkt, hvor selskabet beslutter at indkalde indskuddet, men at begyndelsestidspunktet for forældelsen dog maksimalt bør kunne udskydes med 10 år.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1 (forslag til forældelseslovens § 2 a), og bemærkninger hertil.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget vil i forhold til gældende ret indebære en mindre økonomisk og administrativ lempelse for erhvervslivet mv., idet selskaber med udestående selskabsindskud de første 10 år efter stiftelsen eller en kapitalforhøjelse ikke vil være nødsaget til – som udgangspunkt hvert 3. år – at sørge for at afbryde forældelsesfristen.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslaget har været sendt til høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Vestre Landsret, Østre Landsret, Sø- og Handelsretten, Tinglysningssretten, samtlige byretter, Advokatrådet, Børsmæglerforeningen, Copenhagen Business School, Juridisk Institut, Danske Advokater, Dansk Aktionærforening, Dansk Erhverv, Dansk Iværksætterforening, Dansk Revisorforening, Den Danske Dommerforening, Den Danske Fondsmæglerforening, DI - organisation for erhvervslivet, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Finansrådet, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen Danske Revisorer, Forsikring & Pension, Københavns Universitet, Det Juridiske Fakultet, Liberale Erhvervs Råd, Rigsadvokaten og Aarhus Universitet, Juridiske Institut.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Mindre udgifter	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Mindre udgifter	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det foreslås at indsætte en særlig regel i forældelsesloven om begyndelsestidspunktet for forældelsen af krav på betaling af indskud i et selskab, der endnu ikke er blevet indkaldt.

Den foreslåede bestemmelse omfatter fordringer, som støttes på skriftlig aftale om indskud i et selskab. Skriftlig aftale omfatter også aftaler indgået ved anvendelse af skriftlig digital kommunikation. Indskud i et selskab omfatter alene indskud, der foretages af en selskabsdeltager (dvs. indskud som ejer), hvorimod lån, herunder ansvarlige lån, til et selskab ikke er omfattet. Det udestående selskabsindskud kan enten hidrøre fra stiftelsen af selskabet eller fra en efterfølgende kapitalforhøjelse.

Med udtrykket ”selskab” omfatter den foreslåede bestemmelse i praksis navnlig aktie-, anparts- og kommanditselskaber. Bestemmelsen omfatter imidlertid også andre selskaber (f.eks. partnerselskaber eller andre selskaber med begrænset ansvar), hvis disse selskaber har et krav på fra deres ejere at få indbetalt udestående selskabsindskud.

Som en fravigelse af den almindelige regel i forældelseslovens § 2 om forældelsesfristernes begyndelsestidspunkt foreslås det, at forældelse af krav på betaling af sådanne udestående selskabsindskud som udgangspunkt tidligst skal regnes fra det tidspunkt, hvor selskabet beslutter at indkalde indskuddet, jf. bestemmelsens 1. pkt. Forældelsen regnes dermed som udgangspunkt fra den dag, hvor selskabet – dvs. den kompetente myndighed i selskabet (i aktie- og anpartsselskaber det centrale ledelsesorgan, jf. selskabslovens § 33) – beslutter at indkalde indskuddet. Det er uden betydning, hvornår beslutningen meddeles selskabsdeltagerne, og forældelsen begynder således at løbe fra dagen for beslutningen uanset eventuel påkravsfrist og uanset, om selskabsdeltageren er blevet underrettet om beslutningen.

Hvis selskabet beslutter at indkalde en del af det udestående indskud, begynder forældelsesfristen kun at løbe fra dagen for denne beslutning for så vidt angår den del af indskuddet, som der er truffet beslutning om at indkalde. For den resterende del af indskuddet begynder forældelsesfristen dermed først at løbe, når denne del af indskuddet besluttet indkaldt.

Hvis beslutningen om at indkalde indskuddet træffes før det tidligste tidspunkt, til hvilket indskuddet kunne kræves betalt, regnes forældelsesfristen først fra det tidligste tidspunkt, til hvilket indskuddet kunne kræves betalt, jf. forældelseslovens § 2 og ordet ”tidligst” i 1. pkt. af den foreslåede bestemmelse i § 2 a. Samspillet mellem reglen i forældelseslovens § 2 og den foreslåede regel i § 2 a, 1. pkt., bety-

der, at forældelsesfristen begynder at løbe fra den tidligst mulige sidste rettidige betalingsdag, som et påkrav fra fordringshaveren ville kunne føre til. Særreglen i § 2 a kan således alene rykke forældelsesfristens begyndelsestidspunkt frem i tid i forhold til den almindelige regel i § 2. Bestemmelsen kan derimod ikke rykke begyndelsestidspunktet tilbage i tid og hermed bevirke, at forældelsen begynder at løbe før det tidspunkt, der er nævnt i lovens § 2.

Det foreslås endvidere i 2. pkt., at forældelsesfristen dog senest skal regnes fra 10 år efter begyndelsestidspunktet i henhold til § 2.

Den foreslåede bestemmelse indebærer dermed, at forældelsen af krav på betaling af udestående selskabsindskud som udgangspunkt først begynder at løbe på det tidspunkt, hvor selskabet beslutter at indkalde indskuddet, men at forældelsen dog senest begynder at løbe 10 år efter det tidligste tidspunkt, til hvilket indskuddet kunne kræves betalt (dvs. i praksis fra stiftelsen eller en efterfølgende kapitalforhøjelse) med tillæg af en eventuel påkravsfrist.

Den foreslåede bestemmelse i § 2 a angår alene forældelsesfristens begyndelsestidspunkt på udestående selskabsindskud. Forældelseslovens almindelige regler om forældelsesfristens længde bestemmes således uændret af reglerne i forældelseslovens §§ 3 og 5. I forhold til den absolutte forældelsesfrist præciseres det i forslaget til ny § 3, stk. 3, nr. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, at den absolutte forældelsesfrist løber fra samme tidspunkt som forældelsesfristen efter den nye § 2 a. Hermed sikres det, at begyndelsestidspunktet for de to frister er sammenfaldende, således som det også er tilfældet i forhold til andre fordringer, jf. forældelseslovens § 3, stk. 3, nr. 3 (som med lovforslaget bliver til nr. 4).

Den foreslåede lovændring betyder herved bl.a., at forældelsesfristen som udgangspunkt er 3 år, jf. § 3, stk. 1, og regnes fra det tidspunkt, hvor selskabet beslutter at indkalde indskuddet, jf. den foreslåede § 2 a, 1. pkt. Endvidere betyder lovændringen, at hvis fordringen på indskuddet hviler på et særligt retsgrundlag i form af et gældsbevis, er forældelsesfristen 10 år, jf. § 5, stk. 1, nr. 1, og regnes fra det tidspunkt, hvor selskabet beslutter at indkalde indskuddet, jf. den foreslåede § 2 a, 1. pkt.

Herudover betyder den foreslåede lovændring, at forældelsesfristen under alle omstændigheder begynder at løbe 10 år efter begyndelsestidspunktet i henhold til § 2, jf. den foreslåede § 2 a, 2. pkt. Dette gælder, uanset om fordringen på indskuddet er undergivet den almindelige forældelsesfrist på 3 år, jf. § 3, stk. 1, eller en 10-årig forældelsesfrist, jf. § 5, stk. 1, nr. 1, fordi fordringen hviler på et særligt retsgrundlag i form af et gældsbevis.

Endvidere betyder den foreslåede lovændring, at i de situationer, hvor et selskab måtte beslutte at indkalde et indskud før det tidligste tidspunkt, til hvilket indskuddet kunne kræves betalt, regnes forældelsesfristen først fra den tidligst mu-

lige sidste rettidige betalingsdag, som et påkrav fra fordringshaveren ville kunne føre til, jf. forældelseslovens § 2 og ordet ”tidligst” i 1. pkt. af den foreslåede § 2 a.

Nedenfor er beskrevet tre eksempler, der illustrerer anvendelsen af § 2 a.

Som eksempel 1 kan nævnes den situation, hvor en person den 1. januar 2014 tegner kapital i et aktieselskab med 50.000 kr. som udestående indskud. Der udstedes ikke noget gældsbrev. Selskabet beslutter den 1. marts 2019 at indkalde det pågældende indskud. I denne situation forældes kravet på indskuddet 3 år efter beslutningen om indkaldelsen, dvs. den 1. marts 2022, hvis forældelsen ikke har været suspenderet. Hvis selskabet først efter den 15. januar 2024 (som er 10 år efter det tidligste tidspunkt, til hvilket indskuddet kan kræves betalt) beslutter at indkalde det pågældende indskud, forældes kravet på dette indskud den 15. januar 2027. Det er herved forudsat, at selskabet ikke i vedtægterne har fraveget selskabslovens 2-ugers påkravsfrist.

Som eksempel 2 kan nævnes den situation, hvor en person den 1. januar 2014 tegner kapital i et aktieselskab med 50.000 kr. som udestående indskud. Der udstedes i den forbindelse et gældsbrev for kravet, hvorved der gælder en 10-årig forældelsesfrist. Selskabet beslutter den 1. marts 2019 at indkalde det pågældende indskud. I denne situation forældes kravet på indskuddet den 1. marts 2029. Hvis selskabet først efter den 15. januar 2024 (som er 10 år efter det tidligste tidspunkt, til hvilket indskuddet kan kræves betalt) beslutter at indkalde det pågældende indskud, forældes kravet på indskud den 15. januar 2034. Det er herved forudsat, at selskabet ikke i vedtægterne har fraveget selskabslovens 2-ugers påkravsfrist.

Som eksempel 3 kan nævnes den situation, hvor en person den 1. januar 2014 tegner kapital i et aktieselskab med 50.000 kr. som udestående indskud. Der udstedes ikke noget gældsbrev for kravet. Ifølge selskabets vedtægter er der fastsat en påkravsfrist på 4 uger. Selskabet beslutter den 15. januar 2014 at indkalde det pågældende indskud. I denne situation forældes kravet på indskuddet den 29. januar 2017, idet kravet efter vedtægterne tidligst kunne kræves betalt den 29. januar 2014 (4 uger fra den 1. januar 2014). Der henvises i den forbindelse til forældelseslovens § 2 og ordet ”tidligst” i den foreslåede § 2 a, 1. pkt.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Det foreslås at indføre et nyt nr. 3 i forældelseslovens § 3, stk. 3, der præciserer begyndelsestidspunktet for den abso-

lutte forældelsesfrist i forhold til krav omfattet af den foreslåede § 2 a, jf. lovforslagets § 1, nr. 1.

Forældelse af krav omfattet af § 2 a vil herefter senest indtræde 10 år efter begyndelsestidspunktet i henhold til § 2 a.

Til § 2

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. januar 2014.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* indebærer, at loven skal finde anvendelse også på tidligere stiftede fordringer, der ikke inden lovens ikrafttræden er forældet efter de hidtil gældende regler.

Overgangsbestemmelsen indebærer, at krav i henhold til en skriftlig aftale om selskabsindskud, der er indgået før lovens ikrafttræden, vil være omfattet af den foreslåede § 2 a, når blot kravet ikke – efter de hidtil gældende regler – er forældet før lovens ikrafttræden.

Det bemærkes, at da selskabslovens § 33, hvorefter det er muligt at lade en del af den tegnede selskabskapital i et aktie- eller anpartsselskab udestå, trådte i kraft den 1. marts 2011, vil alle krav, der er stiftet fra 1. marts 2011 til dette lovforslag træder i kraft, og som støttes på skriftlig aftale om selskabsindskud, jf. selskabslovens § 33, blive omfattet af overgangsordningen, og der vil derfor i forhold til disse fordringer ikke kunne opstå spørgsmål om, hvorvidt disse krav kan være forældet efter de hidtil gældende regler. Det vil således alene være i forhold til ikke-indkaldt udestående selskabsindskud i selskaber, som ikke er omfattet af reglen i selskabslovens § 33, herunder f.eks. kommanditselskaber, hvor der kan være indtrådt forældelse efter de hidtil gældende regler.

Til § 3

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed.

Det foreslås, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland, men at den ved kongelig anordning kan sættes helt eller delvis i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Færøerne har med virkning fra den 1. januar 2010 overtaget formueretten som hjemmestyreområde. Forældelseslovgivning på Færøerne hører derfor under hjemmestyreområdet. Loven skal derfor ikke gælde – eller ved en kongelig anordning kunne sættes i kraft – for Færøerne.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I forældelsesloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1063 af 28. august 2013, foretages følgende ændringer:

§ 2. Forældelsesfristerne regnes fra det tidligste tidspunkt, til hvilket fordringshaveren kunne kræve at få fordringen opfyldt, medmindre andet følger af andre bestemmelser.

Stk. 2. Er der indrømmet skyldneren løbedage eller i øvrigt en frist, inden for hvilken betaling anses for rettidig, regnes forældelsesfristen først fra betalingsfristens udløb.

Stk. 3. For fordringer, som opstår ved misligholdelse af kontrakt, regnes forældelsesfristen fra tidspunktet for misligholdelsen.

Stk. 4. For fordringer på erstatning eller godtgørelse for skade forvoldt uden for kontraktforhold regnes forældelsesfristen fra tidspunktet for skadens indtræden.

Stk. 5. Selv om fordringshaveren på grund af skyldnerens misligholdelse eller i medfør af en særlig opsigelsesadgang kunne kræve opfyldelse før et aftalt forfaldstidspunkt, regnes forældelsesfristen fra det aftalte forfaldstidspunkt, hvis fordringshaveren ikke udnytter denne mulighed. Udnytter fordringshaveren muligheden, regnes forældelsesfristen fra det tidspunkt, til hvilket opfyldelse herefter kan kræves.

§ 3.

Stk. 1-2. ---

Stk. 3. Forældelse indtræder senest

- 1) 30 år efter den skadevoldende handlings ophør for fordringer på erstatning eller godtgørelse i anledning af personskade, jf. dog stk. 4, og for fordringer på erstatning for skade forvoldt ved forurening af luft, vand, jord eller undergrund eller ved forstyrrelser ved støj, rystelser el.lign.,
- 2) 10 år efter den skadevoldende handlings ophør for fordringer på erstatning for skade forvoldt uden for kontraktforhold, som ikke er omfattet af nr. 1, og
- 3) 10 år efter begyndelsestidspunktet i henhold til § 2 for andre fordringer.

1. Efter § 2 indsættes i *kapitel 2*:

»§ 2 a. For fordringer, som støttes på skriftlig aftale om indskud i et selskab, regnes forældelsesfristen tidligst fra det tidspunkt, hvor selskabet beslutter at indkalde indskuddet. Uanset 1. pkt. regnes forældelsesfristen dog senest fra 10 år efter begyndelsestidspunktet i henhold til § 2.«

2. I § 3, stk. 3, indsættes efter nr. 2 som nyt nummer:

»3) 10 år efter begyndelsestidspunktet i henhold til § 2 a for fordringer, som støttes på skriftlig aftale om indskud i et selskab.«

Nr. 3 bliver herefter nr. 4.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2014.

Stk. 2. Loven finder tillige anvendelse på fordringer, der er stiftet før lovens ikrafttræden, medmindre forældelse efter de hidtil gældende regler er indtrådt før lovens ikrafttræden.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.